

Konsolidace zastoupení členských států Evropské unie v Mezinárodním měnovém fondu

PETR SEDLÁČEK

Consolidation of the EU Representation at the IMF

Abstract: Following the Five Presidents' Report in October 2015, the European Commission set up the objective to move to a single euro-area chair at the IMF. The article focuses on assessing the effectiveness of this objective. In this context it assesses the IMF governance and the current development of the coordination of the EU Member States. Then the article carries out a voting power analysis of the euro-area constituency in several alternative scenarios. The article concludes that a more effective option would be to spread the euro-area member states into several constituencies rather than keeping them all in one constituency.

Key words: IMF, EU, voting power analysis, voting shares, reform of the governance of the IMF, consolidation of the EU representation at the IMF, Five Presidents' Report.

Podle „Zprávy pěti předsedů o dokončení evropské hospodářské a měnové unie“ z června 2015 je třeba usilovat o zdokonalení správy ekonomických záležitostí eurozóny posílením hlasu členských států eurozóny na mezinárodní scéně. Zpráva zejména zdůrazňuje nedostatky týkající se zastoupení eurozóny v Mezinárodním měnovém fondu (MMF), v němž její členové dosud nevystupují zcela jednotně (Zpráva pěti předsedů 2015).

V posledních letech se prohloubila integrace mezi členskými státy eurozóny. Evropský semestr spolu s přijetím balíčku šesti (*six-pack*) a dvou (*two-pack*) právních aktů a také Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii (HMU) integrovaly, posílily a rozšířily dohled nad politikami členských států v makroekonomické a rozpočtové oblasti. Navíc kromě posílení koordinace hospodářské politiky došlo i k silné konvergenci v regulaci a dohledu finančního sektoru v rámci bankovní unie (Evropská komise 2015a).

Avšak vnější zastoupení eurozóny s tímto vývojem nedrží krok. Dle Evropské komise (EK) je potřeba, aby se pokrok, jehož bylo dosaženo při vnitřní integraci, projevil i navenek, zejména v úsilí o dosažení jednotného vnějšího zastoupení v MMF. Lhůta pro dosažení takového zastoupení v MMF by měla odpovídat harmonogramu pro závěrečnou fázi procesu dokončování HMU uvedenému ve Zprávě pěti předsedů, tj. do roku 2025. Předpokládá se, že tento cíl bude dosažen v postupných krocích (Evropská komise 2015a).

V návaznosti na Zprávu pěti předsedů zveřejnila Evropská komise balíček dokumentů, který je zastrženo sdělením „O krocích k dokončení hospodářské a měnové unie“. Navržené kroky se vztahují na členy eurozóny, avšak proces prohloubení HMU je otevřený i všem státům EU (Evropská komise 2015b). Spolu s tímto sdělením předložila EK sdělení

popisující cestu ke stále jednotnějšímu vnějšímu zastoupení (Evropská komise 2015c) a návrh rozhodnutí Rady podle článku 138 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU; viz Smlouva o fungování EU 2012), kterým se stanoví opatření s cílem vytvořit jednotné zastoupení eurozóny v MMF (Evropská komise 2015a).

Tlak na konsolidaci vnějšího zastoupení navazuje i na reformu správy MMF z roku 2010, kdy se vyspělá Evropa¹ zavázala snížit svoje zastoupení ve Výkonné radě MMF o dva výkonné ředitele. Tímto snížením by se měl aspoň částečně vyrovnat nepoměr mezi zastoupením evropských výkonných ředitelů a výkonných ředitelů nově vznikajících tržních a rozvojových ekonomik (Emerging Market and Developing Economies – EMDEs)² ve Výkonné radě MMF (viz dále). Závazek se musí naplnit do října 2016. Proto problematika konsolidace zastoupení eurozóny oprávněně vyvolává otázky o její efektivitě.

Návrhy na konsolidaci vnějšího zastoupení EU či eurozóny v MMF se v minulosti objevily v řadě článků a vystoupení. Některé závěry, které se dnes prezentují, již byly uvedeny ve „Zprávě o mezinárodním měnovém systému – jak učinit, aby pracoval lépe a vyhnul se budoucím krizím“, kterou předložil Výbor pro ekonomické a měnové vztahy Evropského parlamentu v roce 2001 a která doporučovala v zájmu vyrovnání vlivu USA v MMF sloučit konstituce států EU (Brandner – Grech – Paterson 2009).

Tuto konsolidaci se však nedaří realizovat. Na překážky hlubší konsolidace zastoupení EU upozornil Smaghi (2004, 2006a). Evropa byla pomalá při zlepšování své vnější reprezentace na poli mezinárodní ekonomické politiky, protože se lišil stupeň evropské integrace napříč členskými státy s ohledem na strukturální a finanční politiku a též proto, že by se některé státy musely vzdát svých míst výkonných ředitelů v MMF. Kvůli této fragmentaci mezinárodní reprezentace má podle Smaghiho EU daleko menší vliv, než by to odpovídalo její ekonomické váze.

Konsolidovat zastoupení EU v MMF doporučovala i řada dalších autorů. Ahearne a Eichengreen (2007) navrhovali vytvořit buď jednotnou konstituci EU jako celku, nebo dvě konstituce – jednu pro členské státy eurozóny a jednu pro ostatní státy EU. Autoři tvrdí, že omezením na jedno nebo dvě křesla výkonných ředitelů EU ve Výkonné radě MMF by se stala EU jazýčkem na vahách při hlasování. Stejně argumentuje Eurodad (2006). Truman (2006) též uvádí, že po konsolidaci své vnější reprezentace by EU byla schopnější mluvit jedním hlasem a mohla by mít větší vliv při rozhodování v MMF. Truman navrhuje, aby se členské státy EU postupně uskupily do dvou konstitucí – členské státy eurozóny a zbytek členských států EU – a nakonec aby se vytvořila jednotná konstituce EU. Obdobně doporučují vytvoření dvou konstitucí Bird a Rowlands (2006), jednu za členské státy eurozóny a jednu ze zemí EU mimo eurozónu.

V téže linii argumentuje i Kenen (2007), který tvrdí, že Výkonná rada MMF složená z 24 výkonných ředitelů je příliš velká, aby mohla efektivně vykonávat svoji funkci. Ale bude problémem snížit její velikost bez konsolidace konstitucí EU. Proto doručuje snížit počet konstitucí EU na šest (Německo, Francie, Spojené království a tři vícečlenné konstituce). Naproti tomu Woods (2005) tvrdí, že zastoupení ve Výkonné radě MMF lze zlepšit, aniž by se změnila její velikost. Svou roli by přitom měly sehrát koalice.

Dosavadní kvantitativní analýzy konsolidace vnější reprezentace EU prokazovaly, že konsolidace zastoupení EU by zvýšila její hlasovací sílu i při nižším hlasovacím podílu (například Smaghi 2006b). Peter Brandner a Harald Grech při analýze hypotetické konsolidace zastoupení EU v MMF též došli k závěru, že dvě velké konstituce USA a eurozóny budou mít větší hlasovací sílu, než by odpovídalo jejich hlasovacímu podílu (Brander – Grech 2009; obdobný závěr srovnej u Brander – Grech – Paterson 2009).

Uvedené téma je důležité z praktického hlediska, protože efektivní zastoupení eurozóny by umožnilo jednotnou komunikaci vůči MMF a bylo by prospěšné i pro země mimo EU či eurozónu zejména díky výraznějšímu a konzistentnějšímu příspěvku členských států eurozóny k celosvětové hospodářské a finanční stabilitě. Zaměření na MMF je logické vzhledem k jeho klíčové roli v rámci mezinárodní správy ekonomických záležitostí.

Tato stat' navazuje na výše zmíněné články (především Smaghiho) a aktualizuje uvedené analýzy v souvislosti se záměrem ustavit do roku 2025 jednotnou konstituenci eurozóny. Cílem článku je posoudit, zda je navržené jednotného zastoupení eurozóny ve Výkonné radě MMF efektivní. Autor však nedochází ke zcela shodným závěrům jako výše uvedení autoři, naopak s ohledem na relativní pokles hlasovací síly jednotné konstituce eurozóny při vyšších hlasovacích kvorech (70 % a 85 %) a při očekávaném omezení výše hlasovacího podílu jednotlivých konstituencí doporučuje zachovat pro členské státy eurozóny více konstituenci.

V první části je uveden právní rámec vnější reprezentace EU a dosavadní úsilí unie o efektivnější prosazování jednotného postoje a zájmů v MMF. Druhá část seznamuje se správou MMF a shrnuje dopady její reformy z roku 2010 na postavení EU. Třetí část hodnotí konsolidaci zastoupení eurozóny v MMF pomocí kvantitativní analýzy využívající Banzhafův index z teorie koalic a ukazuje též na omezení velikosti konstituce v důsledku maximální výše agregovaného hlasovacího podílu jednotlivých výkonných ředitelů.

PRÁVNÍ RÁMEC VNĚJŠÍ REPREZENTACE EU A DOSAVADNÍ ÚSILÍ O POSÍLENÍ VNĚJŠÍ REPREZENTACE EU V MMF

Právní rámec vnější reprezentace EU

Možnost, aby EU zaujala v mezinárodní organizaci samostatné místo, závisí na rozdělení pravomocí mezi unii a jejími členskými státy a na statutu dané mezinárodní organizace (blíže Wessel 2011). Definicí jednotlivých druhů pravomocí upravují články 2 a 6 SFEU. Dále je nutné zohlednit článek 5 Smlouvy o Evropské unii (SEU), který upravuje princip svěřeni pravomocí. Vnější zastoupení EU na mezinárodních fórech má v současné době tři roviny.

V první rovině má EU pravomoci jednat za své členské státy. Tyto *vylučné pravomoci* EU upravuje článek 3, odstavec 1 SFEU. Jde o oblasti celní unie, hospodářské soutěže při fungování vnitřního trhu EU, měnovou politiku zemí, jejichž měnou je euro, zachování mořských biologických zdrojů v rámci rybnářství a společnou obchodní politiku.

Druhou rovinou jsou *sdílené pravomoci mezi EU a členskými státy*. Článek 4 SFEU uvádí, že unie sdílí s členskými státy pravomoci, jsou-li jí Smlouvami svěřeny, což se nevztahuje na oblasti, které jsou upraveny jinak. K oblastem spadajícím do sdílených pravomocí patří zejména vnitřní trh, aspekty sociální politiky definované ve Smlouvách, hospodářská, sociální a územní soudržnost, zemědělství a rybolov, životní prostředí, ochrana spotřebitele, doprava, transevropské sítě, energetika, prostor svobody, bezpečnosti a práva, společné otázky bezpečnosti v oblasti veřejného zdraví definované Smlouvami. Zvláštním případem je koordinace hospodářské politiky členských států v rámci unie podle článku 5 SFEU.

V případě sdílených kompetencí, které od sebe nelze oddělit, musí být zastoupení dvojí – členskými státy a unií, kterou zastupuje Evropská komise v souladu s článkem 17, odstavcem 1 SEU. Soudní dvůr Evropské unie vyslovil pro tyto případy princip jednotného zastupování EU na mezinárodních fórech, kterému je třeba rozumět tak, že musí být především zajištěna spolupráce mezi členskými státy a ujednáními orgány. V praxi jsou v oblasti sdílených kompetencí přijímány společné postoje unie a členských států.

Poslední rovinou jsou *vylučné pravomoci členských států*. Podle článku 5 SEU platí, že pravomoci, které nejsou Smlouvami svěřené unii, náležejí členským státům. Vnější zastupování EU je založeno na pragmatické neformální koordinaci postojů k hlavním mezinárodním otázkám.

Pokud se jednání v rámci mezinárodních organizací nebo na mezinárodní konferenci týká oblastí, v nichž pravomoci přísluší především členským státům nebo jsou sdílené mezi nimi a unií. Členské státy se mohou dohodnout na tom, zda budou jednat samy, nebo mohou pověřit zástupce, který bude jejich pozici hájit.

Evropské komisi je svěřena obecně funkce zastupovat EU navenek v článku 17, odstavci 1 SEU, a to s výjimkou společné zahraniční a bezpečnostní politiky a dalších případů upravených Smlouvami. Ustanovení podle článku 138, odstavce 2 SFEU umožňuje přijetí vhodných opatření pro zajištění jednotného zastoupení v mezinárodních finančních institucích a konferencích. Cílem tohoto ustanovení bylo docílit silnějšího a jednotného zastoupení eurozóny. Článek 138, odstavec 1 SFEU umožňuje Radě na návrh EK a po konzultaci s Evropskou centrální bankou (ECB) přijmout rozhodnutí, které stanoví společné postoje k otázkám zvláštního zájmu pro hospodářskou a měnovou unii. V obou případech jsou k hlasování oprávněny pouze státy, jejichž měnou je euro. Pod pojmem vnější zastoupení eurozóny rozumíme „jednotné zastoupení a společné postoje Unie při výkonu jejich pravomocí týkajících se členských států eurozóny“ (Evropská komise 2015a: 5).

Vývoj přístupu k vnější reprezentaci a neformální interní koordinaci pozic EU v MMF

Vzhledem k tomu, že v dosavadní praxi byla respektována skutečnost, že členy MMF jsou pouze členské země, a ne uskupení jako EU, a na tom je založen i status a celý mechanismus správy MMF, bylo dosavadní úsilí EU zaměřeno na prohloubení a zefektivnění neformální interní koordinace při vytváření společných pozic EU k otázkám projednávaným v MMF. Přitom volání po silnějším zastoupení EU jako celku a zvláště eurozóny v mezinárodních finančních a měnových platformách v souladu s jejich vahou ve světové ekonomice se v oficiálních závěrech orgánů EU objevuje již přes dvacet let. To zdůraznil ve svém projevu i Joaquín Almunia (2009) a připomenul, že EK již dlouho vyzývá ke konsolidaci evropského zastoupení ve výkonných radách mezinárodních finančních organizací.

Počátky těchto snah jsou spojeny s plánovaným přijetím eura v druhé polovině devadesátých let. Evropská rada v Cardiffu v červnu 1998 vyzvala poprvé Radu k podniknutí nezbytných kroků k zajištění účinného vnějšího zastoupení eurozóny. Na Evropské radě ve Vídni v prosinci 1998 se členské státy dohodly o opatřeních k posílení efektivního vnějšího zastupování EU ve vztahu k otázkám specifické relevance pro HMU. Závěry z Vídně vytvořily rámec pro koordinaci na mezinárodní úrovni jako důsledek zavedení eura a představily řadu zásad koordinace Společenství na podporu eura. Závěry z Vídně (Economic and Financial Committee 2007) uznávaly, že o otázkách, které nejsou v rámci pravomocí Společenství, Rada považuje za užitečné vyvinout pragmatické řešení pro vnější reprezentaci.

Ve světle těchto doporučení odsouhlasili ministři na neformálním setkání Rady ministrů financí a hospodářství (*Economic and Financial Affairs Council – ECOFIN*) v Oviedu a Kodani v dubnu a září 2002, že model neformální koordinace by měl být využit k ostatním mezinárodním otázkám. Strukturovaný model koordinace byl založen na ex ante politických závazcích o dosažení dohody o předem dohodnutých otázkách. Hospodářský a finanční výbor (*Economic and Financial Committee – EFC*) to odsouhlasil v říjnu 2002. K implementaci této formy spolupráce ustavil pracovní skupinu k otázkám MMF, která se v 2003 přetvořila na Podvýbor pro otázky MMF (*Sub-Committee on IMF and related issues – SCIMF*). Ten měl podávat zprávy EFC a udržovat úzké pracovní vztahy s plémem výkonných ředitelů a zástupců států Evropské unie v MMF (*EU Representatives to the IMF – EURIMF*), které koordinuje pozice výkonných ředitelů EU ve Washingtonu (Economic and Financial Committee 2002, 2006a, b). Následná koordinace otázek MMF byla založena na materiálu „Koordinace v MMF“, který EFC podpořil v říjnu 2007 (Economic and Financial Committee 2007).

V květnu 2008 zveřejnila Evropská komise sdělení „Deset let HMU: Úspěchy a problémy po prvních deseti letech fungování hospodářské a měnové unie“ (Evropská komise 2008). Evropská komise na základě hodnocení prvního desetiletí fungování HMU navrhla tři pilíře pro zlepšení jejího fungování a odstranění nedostatků. Vedle návrhu na

prohloubení koordinace, dohledu a zefektivnění řízení představila EK své návrhy na posílení úlohy eurozóny na mezinárodním poli. Jedním z konkrétních opatření, která by měla přispět k dosažení tohoto cíle, je zpracování společných pozic členských států eurozóny a konsolidace vnějšího zastoupení eurozóny. Již na svém říjnovém setkání Rady ECOFIN v roce 2009 se dohodlo, že transformace jednotného zastoupení eurozóny v MMF je dlouhodobým cílem (Evropská komise 2009, 2012).

V kontextu globální finanční krize v roce 2008 nabyla efektivnější koordinace a posílení vnějších pozic Evropské unie na důležitosti. Ačkoliv se zpočátku některé státy EU v reakci na finanční krizi uchýlily k individuálním opatřením na podporu svých finančních institucí, jako relativně efektivní se ukázal až společný přístup (Evropská komise 2012).

K jednotnému vnějšímu zastoupení eurozóny vyzval též Evropský parlament při jednání o globální ekonomické správě (Evropský parlament 2011). V červnu 2015 pak předseda Evropské komise v úzké spolupráci s předsedou eurosommitu, předsedou Euroskupiny, prezidentem ECB a předsedou Evropského parlamentu předložil zprávu o plánu dokončení HMU (Zpráva pěti předsedů 2015), která zahrnuje i cíl jednotného zastoupení eurozóny v mezinárodních organizacích, zejména v MMF. Jak dále upřesnil návrh z října 2015 (Evropská komise 2015a), stanoví se opatření s cílem vytvořit postupně jednotné zastoupení eurozóny v MMF, které by mělo být dosaženo do roku 2025.

EK sice avizuje možnost v budoucnu rozhodovat o potřebě iniciativ i směrem k dalším mezinárodním finančním fóřům, ale navržené rozhodnutí se týká MMF, který je díky svým úvěrovým nástrojům a dohledu zásadním aktérem celosvětové ekonomické a finanční správy.

Je jasné, že členské státy eurozóny budou potřebovat silný politický konsenzus, aby výraznější konsolidaci v MMF zahájily. Na dobu, kdy ještě nebude jednotné zastoupení eurozóny ve všech orgánech MMF, se proto navrhuje přechodná ujednání, aby byly zaujímaný soudržnější postoje ve Výkonné radě MMF a v Mezinárodním měnovém a finančním výboru (*International Monetary and Financial Committee – IMFC*; blíže viz Evropská komise 2015a).

Dosavadní praxe interní neformální spolupráce a koordinace EU v MMF

Pro formování přístupu EU k otázkám MMF existují zaběhlé koordinační mechanismy. V současnosti probíhá koordinace postojů členských států před zasedáním MMF v Bruselu v rámci SCIMF, na němž participují zástupci ministerstev financí a centrálních bank zemí EU, a v rámci EURIMF, neformálních setkáních zástupců členských států EU v MMF ve Washingtonu. Též na půdě ECB ve Výboru pro mezinárodní vztahy (*International Relations Committee – IRC ECB*), kterého se účastní zástupci centrálních bank, se projednávají některé otázky MMF (Evropská komise 2015a).

SCIMF pravidelně připravují společné pozice pro země EU a v případě shody je tlumočí představitelům EURIMF. Otázky MMF jsou též pravidelně na programu EFC, v řadě případů i jako součást přípravy na jednání G20. Předseda SCIMF přitom podává členům EFC zprávu (ústně nebo písemně) o diskusi na SCIMF.

EURIMF jsou hlavním fóřem koordinace a výměny názorů na otázky MMF ve Washingtonu, které zahrnuje představitele EU, ECB a Komise v MMF. Prezident EURIMF je volen na dva roky a předsedá jednání, které připravuje písemné nebo ústní prohlášení prezidenta, slouží jako spojení mezi vedením MMF a EU a udržuje též úzké vazby se SCIMF a EFC. Prezident EURIMF se pravidelně účastní jednání SCIMF a poskytuje informace o aktuálních otázkách v MMF a radí, jak by měla být pozice Evropské unie ve Washingtonu předložena. EURIMF se snaží – v rámci možností a politické vůle členů – předkládat Výkonné radě MMF společnou pozici za celou EU. Společné pozice připravené SCIMF nejsou pro EURIMF právně nijak závazné, koordinace se zde opírá o očekávání, že evropský výkonní ředitel v MMF dohodnuté společné pozice podpoří. To znamená, když bude

dohodnut v rámci SCIMF/EFC kompromisní text, individuální prohlášení evropských výkonných ředitelů by se měla držet tohoto dohodnutého jazyka, nebo by přinejmenším neměla být v rozporu s kompromisní pozicí. U výkonných ředitelů EU smíšených konstituencí nelze vyloučit, že musí vyjádřit někdy i odlišné názory, které mají nečlenské země EU v jejich konstituci. Výkonný ředitel tak při jednání Výkonné rady MMF předloží prohlášení za konstituenci a případně samostatné prohlášení vyjadřující pozici země, která má jiný názor.

K hlavním výstupům na těchto platformách patří *Terms of References* (ToR), které jsou považovány za interní dokument pro představitele EU v mezinárodních jednáních. Je to nejzávažnější nástroj a je obvykle schválen EFC a v některých případech i ECOFIN. *Common Messages*, které popisují pozici EU ve specifických otázkách v MMF, jsou předávány EURIMF jako vodítko pro výkonné ředitele pro jednání na Výkonné radě MMF. Obvykle slouží jako podklad pro individuální prohlášení výkonných ředitelů EU (blíže Economic and Financial Committee 2007, 2014).

Koordinace v rámci eurozóny se uskutečňuje v souladu s dohodou o koordinaci v MMF z roku 2007. Členské státy eurozóny koordinují zejména klíčové otázky, které se jí týkají, jako je kursová politika a pravidelné roční konzultace s MMF podle článku 4 Dohody o MMF. K těmto otázkám se připravuje společné stanovisko buď ve formě společného prohlášení, nebo společné zprávy, které jsou předkládány ve Výkonné radě MMF. Ostatní otázky jsou předmětem konzultací a koordinace v rámci celé unie.

I přes značný pokrok v koordinaci stanovisek se ukázalo, že odsouhlasené pozice EU často nejsou plně evropskými výkonnými řediteli v MMF respektovány (například při diskusi ve Výkonné radě v únoru 2014 o nových úvěrových facilitách fondu), což oslabuje schopnost unie prosazovat v MMF svůj názor.

SPRÁVA MEZINÁRODNÍHO MĚNOVÉHO FONDU

Na členství individuálních států je založen i status a celý mechanismus řízení MMF. Reprezentace členských států Evropské unie v MMF je do jisté míry předurčena strukturou samotného fondu, kde jsou státy sdruženy do skupin, takzvaných konstituencí, přičemž státy EU náležejí do různých smíšených konstituencí, které navíc zahrnují i státy, které nejsou členy unie (viz přílohu č. 1).

MMF je řízen dvěma orgány s rozhodovacím právem – Radou guvernérů a Výkonnou radou. *Rada guvernérů* je nejvyšší orgán rozhodování MMF. Skládá se z jednoho guvernéra a jednoho alternáta guvernéra z každé země. Jejím hlavním politickým poradcem je IMFC, který diskutuje o otázkách společného zájmu, jež ovlivňují globální ekonomiku, a radí či doporučuje hlavní směry zaměření MMF (blíže Sedláček 2008).

Druhým nejvyšším orgánem s právem rozhodovat je *Výkonná rada*, která řídí každodenní činnost fondu. Z tohoto důvodu vykonává veškeré pravomoci, které jí delegovala Rada guvernérů. Výkonná rada se skládá z 24 výkonných ředitelů, kteří reprezentují 188 zemí. Jednáním předsedá generální ředitel MMF.

Reforma správy MMF z roku 2010

Dne 26. ledna 2016 vstoupila v platnost reforma správy MMF z roku 2010 a od příštích voleb, které budou v říjnu 2016, bude všech 24 výkonných ředitelů volených. V minulosti bylo 5 výkonných ředitelů členských zemí s nejvyšší kvótou – USA, Japonsko, Německo, Francie a Velká Británie – přímo jmenováno svými zeměmi. Další tři země – Čína, Rusko a Saúdská Arábie – sice volily své výkonné ředitele, ale měly natolik vysoké hlasovací podíly, že nemusely vytvářet smíšené konstituce a zastupoval je pouze vlastní výkonný ředitel.

Zbylých 180 zemí je rozloženo do 16 smíšených konstituencí. Každá konstituce je řízena vlastními zvyklostmi a konvencemi. Volení výkonní ředitelé slouží po dvouleté období. V řadě konstituencí je výkonný ředitel ze země s největším hlasovacím podílem,

v dalších konstituencích je dohodnuta rotace pozice výkonného ředitele mezi více zeměmi. Podle Dohody o MMF nemá žádná členská země právo vyžadovat rezignaci výkonného ředitele před uplynutím dvouletého období.

Když vstoupí členská země do MMF, je jí určena *kvóta* s ohledem na její relativní ekonomickou pozici ve světové ekonomice. Kvóta se kalkuluje na základě modelů pro výpočet kvót, ale to je jen pomocný údaj. V další fázi se výše kvóty porovná se srovnatelnými členskými zeměmi a konečné rozhodnutí je politické. Výše kvóty, která je vedena v měnové jednotce SDR (*Special Drawing Rights*), se přímo promítá do *počtu hlasů* členské země. Každý člen má přidělen jeden hlas za každých 100 000 SDR své členské kvóty a 750 základních hlasů bez ohledu na velikost kvóty. *Hlasovací podíl* je dán podílem členské země na celkovém počtu hlasů v MMF (v %). Výkonný ředitel smíšených konstituencí disponují agregovaným hlasovacím podílem, který se skládá z hlasovacích podílů všech členů jejich konstituce.

Rozhodnutí Výkonné rady MMF vznikají na základě hlasování výkonných ředitelů. Podle Dohody o MMF se všechna rozhodnutí MMF řídí buď většinou vhozených hlasů (50 %), anebo je v určitých vybraných otázkách potřeba dosáhnout 70 % či 85 % (Van Houteven 2002).

Velikost a složení Výkonné rady jsou předmětem velké kritiky. Bývá poukazováno na skutečnost, že ekonomicky vyspělé země mají dominantní postavení právě díky počtu a hlasovací síle výkonných ředitelů, zatímco země ze skupiny EMDEs jsou zastoupeny s ohledem na svůj počet a ekonomickou sílu neadekvátně (tato skupina zemí je pravidelně aktualizována ve Světovém ekonomickém výhledu MMF v kapitole klasifikace zemí). Z tohoto důvodu se země EMDEs cítí nedostatečně reprezentovány při řízení této instituce. To je vidět například v Asii, kde se v minulosti diskutovalo o založení Asijského měnového fondu. Aby byla udržena legitimita MMF, je proto žádoucí zvýšit zastoupení EMDEs mezi výkonnými řediteli a tím zvýšit jejich vliv na rozhodování ve Výkonné radě v souladu s jejich ekonomickou silou.

V současné době jsou členské státy EU zastoupeny v deseti konstituencích, z nichž sedm je smíšených, a tři výkonní ředitelé jsou voleni přímo. Dle rotace ve smíšených konstituencích tak EU disponuje třemi až pěti volenými výkonnými řediteli a k tomu též třemi samostatně jmenovanými výkonnými řediteli.

V době finanční krize vznikl tlak velkých států EMDEs a USA na snížení zastoupení EU v MMF. To bylo impulsem pro reformu správy a kvót z roku 2010, v jejímž rámci by se měla snížit reprezentace vyspělé Evropy o dva výkonné ředitele ve prospěch EMDEs. Součástí tohoto závazku byl dodatek k Dohodě o MMF, který umožňuje, že všichni výkonní ředitelé ve Výkonné radě budou voleni (IMF 2010b). Dne 18. prosince 2015 americký Kongres po pěti letech schválil reformu správy a kvót z roku 2010 a tato reforma vstoupila v platnost.

Přístup EU k reformě správy MMF z roku 2010

Zatím se nepodařilo vyspělé Evropě dojednat naplnění závazku na redukci dvou výkonných ředitelů ve Výkonné radě. Navíc je snaha ze strany řady členských států EU podstatu reformy obejít a místo faktického uvolnění míst ve prospěch neevropských EMDEs dochází k dohodám o rotaci mezi vyspělými zeměmi Evropy a zeměmi EU, které jsou nebo byly v době schválení reformy zařazeny Fondem do skupiny EMDEs.

Příčinou této neochoty konstruktivně přistoupit k závazku je skutečnost, že členské státy EU, které zastávají vedoucí funkce ve smíšených konstituencích nebo mají vlastní výkonné ředitele, se obávají ztráty svého vlivu a mezinárodní prestiže (například Německo). Věřící totiž, že mohou snáze ovlivnit agendu a jednání Fondu, když zde budou přímo zastoupeny.

Z doposud přijatých kroků došlo fakticky pouze ke spojení výkonných ředitelů v belgicko-nizozemské konstituenci, ostatní státy využívají možnosti rotace mezi vyspělými

evropskými státy a zeměmi EU s nově vznikající tržní ekonomikou (například Maďarsko, Polsko, ČR). K lednu 2016 se podařilo v rámci evropských konstituencí dohodnout snížení o 1,64 místa výkonného ředitele:

- Belgie a Lucembursko vstoupily do konstituce vedené Nizozemskem v roce 2012. Výkonní ředitelé Belgie a Nizozemska budou pravidelně rotovat každé dva roky. Belgie a Nizozemsko tak uspoří jednoho výkonného ředitele.
- V červenci 2012 Rakousko, Bělorusko, ČR, Maďarsko, Kosovo, Slovensko, Slovinsko a Turecko ustavily novou konstituci zemí střední a východní Evropy. Od roku 2014 je výkonný ředitel jmenován ze skupiny zemí EMDEs (Turecko, ČR a Maďarsko). Od roku 2014 do roku 2022 bude mít Turecko výkonného ředitele čtyři roky, po dvou letech Maďarsko a ČR.
- V dubnu 2012 Švýcarsko a Polsko podepsaly Memorandum o porozumění, v němž se obě země dohodly sdílet místo výkonného ředitele. V budoucnosti bude mít každá země každé dva roky pozici výkonného ředitele. Tím se zvýší zastoupení EMDEs o 0,5 místa, protože Polsko je řazeno do zemí s nově vznikající tržní ekonomikou. Rotace by měla začít ve volbách v říjnu 2016.
- V roce 2010 byla rozšířena rotace severské konstituce se zahrnutím malých severských zemí s nově vznikající tržní ekonomikou, což se rovná snížení zastoupení vyspělé Evropy o 0,14 místa.
Dosavadní kroky by v zásadě mohly být spíše vnímány jako dočasné splnění závazku. O jeho úplném splnění se stále jedná.

KVANTITATIVNÍ ANALÝZA KONSOLIDACE ZASTOUPENÍ EUROZÓNY V MMF

Teorie koalic a metodologická východiska

Vzhledem k tomu, že kvóty a hlasy v MMF jsou rozděleny mezi 188 zemí sdružených do 24 konstituencí, je zřejmé, že k dosažení potřebné kvalifikované většiny (50 %, 70 %, 85 %) je potřeba, aby se mezi sebou konstituce dohodly a vytvořily koalici, která bude hlasovat ve shodě. Dnes prakticky jenom USA s hlasovacím podílem cca 17 % mají sílu vetovat rozhodnutí, která vyžadují 85% většinu, a jsou velmi potřebným koaličním partnerem zejména při hlasování vyžadujícím 50 %. Všechny ostatní konstituce mají hlasovací podíl výrazně menší.

Teorie koalic, jejímž klíčovým konceptem je *hlasovací síla*, nám umožňuje pochopit, jak tyto koalice fungují a jaký je význam (síla) jednotlivých konstituencí při hlasování. Hlasovací síla závisí na hlasovacím podílu, jak ukazuje výše zmíněný příklad USA, ale není to totéž. Lze si například představit instituci se třemi konstitucemi, kde první a druhá bude mít hlasovací podíl 49 % a třetí konstituce pouze 2 %. Při 50% hlasovacím kvoru každá konstituce musí vytvořit koalici s druhou konstitucí, aby tohoto kvora dosáhla. Všechny tři konstituce jsou tedy stejně důležité a jejich hlasovací síla (z pohledu teorie koalic) je 33,3 %.

Hlasovací síla závisí i na struktuře rozhodování v instituci. Představme si, že by dvě konstituce vytvořily koalici s 51% hlasovacím podílem. Tím se jejich hlasovací síla zvýší na 100 % a převyšují tak jejich hlasovací podíl, protože již nikoho dalšího k rozhodování nepotřebují. Hlasovací síla konstituce, která koalici nevytvoří, klesne na nulu bez ohledu na výši hlasovacího podílu.

Z pohledu této teorie závisí rozhodování v MMF nejen na hlasovacím podílu členské země/konstituce, ale též na schopnosti umět ostatní přesvědčit a vytvořit koalici s dalšími zeměmi. Hlasovací síla může být proto větší nebo menší než hlasovací podíl (například Leech 2002a, b; Leech – Leech 2005). Hlasovací síla konstitucí, které nebudou v koalici, se o stejný podíl změní.

V analýze při výpočtu hlasovací síly použijeme jako Smaghi (2006b) normalizovaný Banzhafův index, který je jedním z nejvyužívanějších indexů v teorii koalice.

Index je vytvořen ve třech krocích:

1. Předpokládáme množinu individuálních voličů $N = [1, 2, \dots, n]$, kde jsou všechny možné koalice mezi voliči identifikovány (tzn. každý volič samostatně a každá možná koalice od 2 do n členů). Koalice S jsou podmnožinou množiny voličů $S \subseteq N$. Počet možných koalic roste exponenciálně s počtem voličů. V případě MMF tvoří Výkonnou radu 24 koalic (voličů), celkový počet koalic je 2^{24} (přes 16 milionů).
2. Všechny „úspěšné koalice“ jsou takové, které dosáhnou potřebnou kvalifikovanou hranici – 50%, 70% či 85%. Formálně zavedeme takzvanou funkci V , která k jakékoliv možné koalici S přiřazuje hodnotu 1, $V(S) = 1$, jestliže je koalice úspěšná, a hodnotu 0, $V(S) = 0$, jestliže nedosáhne požadovanou hranici pro hlasování.
3. Pro každou „úspěšnou koalici“ S jsou identifikováni rozhodující voliči. Jestliže koalice S je úspěšná, $V(S) = 1$, ale může ztratit svoji potřebnou hlasovací většinu, když bude stažena podpora voliče „ i “, $V(S \setminus \{i\}) = 0$. Tohoto voliče „ i “ potom označíme jako „rozhodujícího voliče“ v této určité koalici. Lze též říci, že volič „ i “ bude mít negativní dopad na koalici S . Pro každého voliče „ i “ nyní vypočítáme počet negativních dopadů v počtu koalic, kde je rozhodujícím voličem jako $\sum_{\{S \subseteq N\}} [V(S) - V(S \setminus \{i\})]$.

Index hlasovací síly voliče „ i “ (pro nás 24 konstituencí), podle výše uvedené metodologie je definován jako podíl jeho počtu negativních dopadů k celkovému počtu negativních dopadů všech voličů. Formálně je Banzhafův index β_i dán následujícím vzorcem:

$$\beta_i = \frac{\sum_{\{S \subseteq N\}} [V(S) - V(S \setminus \{i\})]}{\sum_{\{j \in N\}} \sum_{\{S \subseteq N\}} [V(S) - V(S \setminus \{j\})]}$$

Dále budeme počítat *blokační sílu* využitím Colemanova (1971) indexu, který měří schopnost voliče zablokovat hlasování. Jeho součet při součtu všech voličů nemusí dosáhnout 100 %, protože již některé samotné konstituce mohou hlasování zablokovat a dosáhnout 100 %.

Index je definován jako počet vítězných koalic, kde volič „ i “ (konstituce) je kritickým voličem děleným počtem všech vítězných koalic. Formálně je Colemanův index dán následující rovnicí:

$$P_i = \frac{\sum_{\{S \subseteq N\}} [V(S) - V(S \setminus \{i\})]}{\sum_{\{S \subseteq N\}} V(S)}$$

Vzhledem k velkému počtu možných koalic jsou výsledky zprůměrovány na základě algoritmů. Indexy neberou v úvahu politickou blízkost voličů, protože považují voliče za identické a nezávislé, což je značně nerealistický předpoklad. Problémem též je, že tyto indexy nepostihují tvorbu koalic na základě otázek, o kterých se hlasuje, například nepostihují rozdělení zemí mezi věřitelské a dlužnické, které zpravidla při jednání hlasují ve shodě (dlužnické země mají svůj zájem a věřitelské země též).

Při využití Banzhafova a Colemanova indexu odhadneme hlasovací a blokační sílu konstituencí ve Výkonné radě v roce 2025, kdy dojde k plánované konsolidaci zastoupení zemí EU v MMF do jedné konstituce eurozóny a jedné konstituce zemí EU mimo eurozónu. Potom porovnáme, jak se liší hlasovací síla každé konstituce (podle Banzhafova indexu) od hlasovacího podílu (neboli podílu konstituce na agregovaném počtu hlasů v MMF) při potřebné kvalifikované hlasovací většině 50 %, 70 % a 85 %. Současně se podíváme, jak se vyvíjela blokační síla (podle Colemanova indexu). Efektivní konsolidace eurozóny by měla zvýšit její schopnost tvořit koalice, hlasovací síla by tedy měla být vyšší nežli hlasovací podíl.

Hlasovací síla konsolidované eurozóny

I když Evropská komise (2015a) stále považuje za dlouhodobý cíl pozdější plné členství eurozóny v MMF, při ustavení jednotné konstituce eurozóny do roku 2025 by si

Tabulka č. 1
Výkonná rada po konsolidaci vnějšího zastoupení eurozóny a členské státy EU
mimo eurozónu k roku 2025

Konstituence	hlasovací podíl	50% hlasovací kvorum		70% hlasovací kvorum		85% hlasovací kvorum	
		hlasovací síla	blokační síla	hlasovací síla	blokační síla	hlasovací síla	blokační síla
USA	16,47	18,69	54,23	13,26	96,82	7,58	100,00
Japonsko	6,14	5,97	17,34	6,42	46,89	6,56	86,52
Německo	5,31	5,16	14,96	5,56	40,62	6,05	79,71
Francie	4,02	3,88	11,27	4,22	30,85	4,98	65,60
mexicko-španělská	3,38	3,26	9,46	3,55	25,94	4,27	56,31
eurozóna	12,10	12,11	35,14	11,75	85,80	7,57	99,81
EU mimo eurozónu	8,12	8,03	23,28	8,46	61,78	7,25	95,61
thajská	4,33	4,18	12,15	4,54	33,22	5,25	69,29
Čína	6,07	5,90	17,14	6,35	46,37	6,52	86,06
australská	3,87	3,74	10,84	4,07	29,73	4,80	63,26
kanadská	2,66	2,56	7,43	2,81	20,48	3,46	45,59
Afrika I	3,15	3,04	8,81	3,32	24,22	4,02	53,05
Afrika II	3,18	3,06	8,89	3,35	24,43	4,06	53,56
Afrika III	1,47	1,41	4,10	1,55	11,32	1,97	25,96
indická	3,04	2,93	8,50	3,20	23,37	3,91	51,52
Saúdská Arábie	2,01	1,93	5,61	2,12	15,47	2,65	34,98
švýcarská	1,90	1,83	5,30	2,01	14,64	2,52	33,25
brazilská	3,06	2,95	8,55	3,22	23,49	3,93	51,85
Rusko	2,59	2,50	7,24	2,73	19,92	3,39	44,63
africko-asijská	2,21	2,13	6,17	2,33	17,01	2,89	38,13
latinskoamerická	1,59	1,53	4,44	1,67	12,22	2,13	28,05
Turecko	3,33	3,21	9,31	3,51	25,60	4,24	55,86
Celkem	100	100		100		100	

Zdroj: Autor.

měly členské státy eurozóny zachovat současný status akcionářů. To znamená, že by byl zachován *status quo*, co se týče podílu jejich kvót na celkové výši agregované kvóty členských států MMF. V kvantitativní analýze budeme vycházet ze stejného předpokladu, že členské státy eurozóny a členské státy EU mimo eurozónu zůstanou samostatnými členy fondu s vlastními hlasovacími podíly.

Předpoklady analýzy

Vzhledem k tomu, že budeme provádět analýzu budoucí konsolidace eurozóny a zemí EU mimo eurozónu, musíme přijmout určitá zjednodušení. Budeme počítat s kvótami již po reformě 2010 (nebudeme brát do úvahy budoucí další „Všeobecnou revizi kvót“ a „Revizi modelu pro výpočet kvót“).

Při konsolidaci vytvoříme jednu *konstituenci eurozóny*, ale ponecháme dva výkonné ředitele Německa a Francie mimo tuto konstituenci z důvodu očekávaného omezení agregované výše hlasovacího podílu pro jednoho výkonného ředitele, kterou jsme stanovili na cca 12 % (viz další text). Zbylé členské státy EU mimo eurozónu umístíme do jedné *konstituce členských států EU mimo eurozónu*.

Ze zaniklých konstitucí, které byly vedeny výkonnými řediteli EU (středoevropská, italská, severská a belgicko-nizozemská konstituce – viz přílohu č. 1), zařadíme zbylé země, které nejsou členy EU, čistě ilustrativně do nové turecké konstituce. U konstitucí, kde odejde pouze jedna země EU, ponecháme současné složení konstituce, i když snížené o odešlé členské státy EU (kanadská, švýcarská a mexicko-venezuelská konstituce).

Z důvodu těchto změn bude mít Výkonná rada pouze 22 výkonných ředitelů (viz tabulku č. 1). To fakticky splňuje původní záměr USA zefektivnit práci Výkonné rady i tím, že se postupně sníží počet míst výkonných ředitelů až na dvacet, i když především na úkor EU.

Shrnutí výsledků za eurozónu

Při *50% hlasovacím kvoru* pouze hlasovací síla USA převyšuje vlastní hlasovací podíl. Při tomto kvoru mají USA největší koaliční potenciál pro ostatní voliče, kteří by bez nich jen obtížně dosáhli schválení. Konstituce eurozóny má přibližně stejnou hlasovací sílu jako hlasovací podíl. Její koaliční potenciál je i přesto při tomto hlasovacím kvoru významný, hned druhý největší za USA. Všechny ostatní konstituce Výkonné rady MMF, včetně Německa a Francie, mají hlasovací sílu nižší nežli hlasovací podíl.

U *hlasovacího kvora 70 %* klesá hlasovací síla USA pod hlasovací podíl, protože jejich přínos je relativně menší a ostatní konstituce budou muset hledat i další koaliční partnery. Ze stejných důvodů klesá i hlasovací síla konstituce eurozóny. U ostatních konstitucí, včetně Německa, naproti tomu roste hlasovací síla nad jejich hlasovací podíly. Jejich koaliční potenciál se tak relativně zvyšuje.

Při *85% hlasovacím kvoru* výrazně poklesne hlasovací síla USA i konstituce eurozóny pod jejich hlasovací podíly.

Vytvoření jedné konstituce eurozóny sice u hlasovacího kvora 50 % udrží hlasovací sílu na úrovni hlasovacího podílu, ale při vyšších hlasovacích kvorech v důsledku klesající hlasovací síly bude potřeba pomoci kompromisů hledat případné koaliční partnery pro hlasování. Záměr EK mluvit „jedním silným hlasem“ v MMF tak bude narážet na zájmy ostatních potenciálních koaličních partnerů.

Naproti tomu blokační síla (podle Colemanova indexu) konstituce eurozóny při vyšších hlasovacích kvorech roste a u 85% kvora dosahuje téměř 100 %. Její využití je však limitováno spíše politicky. EU nemůže zablokovat vždy vše, co není plně v souladu s její pozicí, aby se nedostala do izolace a neměla problémy s budoucím hledáním spojenců.

Nyní provedeme grafické znázornění *agregované hlasovací síly* za všechny členské státy EU a členské státy eurozóny.

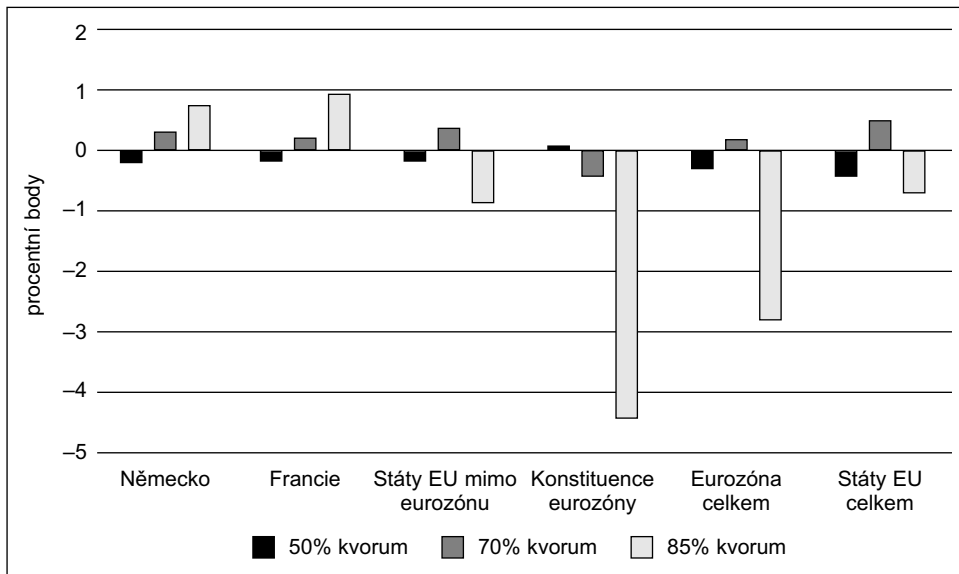
Tabulka č. 2
Agregovaná hlasovací síla všech členských států EU a eurozóny

	Hlasovací podíl	50% kvorum hlasovací síla	70% kvorum hlasovací síla	85% kvorum hlasovací síla
Německo	5,31	5,16	5,56	6,05
Francie	4,02	3,88	4,22	4,98
Konstituce eurozóny	12,10	12,11	11,75	7,57
Členské státy eurozóny celkem	21,43	21,15	21,53	18,60
Konstituce EU mimo eurozónu	8,12	8,03	8,46	7,25
Státy EU celkem	29,55	29,18	29,99	28,85

Zdroj: Autor.

Vývoj hlasovací síly v porovnání s hlasovacím podílem znázorňuje graf č. 1, kde sloupce znázorňují zisk nebo ztrátu při různých hlasovacích kvorech. Například záporné číslo u Německa v prvním sloupci znamená, že při 50% kvoru ztratí Německo asi desetinu hlasovací síly oproti svému hlasovacímu podílu. Kladné číslo u Německa ve třetím sloupci naopak říká, že 85% kvorum je pro Německo z hlediska teorie koalic výhodné, protože oproti hlasovacímu podílu získá téměř $\frac{3}{4}$ procenta.

Graf č. 1
Vývoj hlasovací síly (zisku nebo ztráty v procentních bodech) v porovnání s hlasovacím podílem

Zdroj: Autor.

Graf č. 1 názorně demonstruje, že největší ztrátu hlasovací síly zaznamenává konstituence eurozóny při 85% kvoru. Tento pokles se promítne při 85% kvoru i do agregované hlasovací síly eurozóny celkem a EU celkem.

U 50% hlasovacího kvora si konstituence eurozóny zachovává hlasovací sílu na úrovni hlasovacího podílu, ale výrazně ji nepřevyšuje. Proto se u „eurozóny celkem“ a „EU celkem“ pozitivně nevykompenzuje slabší hlasovací síla, která tak zůstává pod hlasovacím podílem.

Hlasovací síla Evropské unie

V této části porovnáme hlasovací sílu EU v roce 2010, kdy byla schválena reforma správy MMF, v roce 2015, v první fázi konsolidace zastoupení EU a v roce 2025, v době dosažení cílované konsolidace eurozóny. S ohledem na měnící se strukturu konstituencí EU ve Výkonné radě MMF v průběhu času porovnáme pouze hlasovací sílu a hlasovací podíl EU jako celku.

Předpoklady analýzy

V roce 2010 byly členské státy rozděleny do tří různých typů konstituencí. Zaprvé Německo, Francie a Spojené království tvořily tři samostatné konstituence se samostatně voleným výkonným ředitelem. Zadruhé další členské státy byly součástí smíšených konstituencí, jejichž členy byli i nečlenové EU, ale které byly vedeny výkonnými řediteli ze zemí unie. Tito výkonní ředitelé mohli uplatnit svůj vliv a prezentovat dohodnuté společné stanovisko EU, aniž by byli nuceni zohlednit jiné názory (belgická, nizozemská, italská a severská konstituence). Zatřetí zbývající členové EU byli součástí konstituencí, kde členské státy EU nemohly prosazovat dohodnuté společné stanovisko s ohledem na sílu nečlenských zemí EU (mexicko-španělsko-venezuelská konstituence, kde je z unie pouze Španělsko; kanadská konstituence, kde je pouze Irsko; švýcarská konstituence, kde je pouze Polsko – viz přílohu č. 1).

Za rok 2010 získáme agregovaný *hlasovací podíl EU* tak, že sečteme hlasovací podíly samostatně volených výkonných ředitelů Německa, Francie a Spojeného království a všech zemí (tj. i nečlenů EU) ve smíšených konstitucích vedených výkonnými řediteli z členských států EU. Ostatní nečlenské státy EU v těchto smíšených konstitucích neměly odborné zájemní a ani skutečný vliv do hlasování fakticky zasahovat, ale jejich hlasovací podíly byly součástí hlasovacího podílu těchto výkonných ředitelů, a tedy hlasovacího podílu EU. Hlasovací podíly členských států EU ve smíšených konstitucích, v nichž dominují nečlenové EU, do hlasovacího podílu EU nezapočítáváme.

V roce 2015 se již projevil některé snahy o konsolidaci zastoupení vyspělé Evropy ve Výkonné radě. Došlo ke spojení belgicko-nizozemské konstituence s tím, že většina zemí z belgické konstituence vytvořila samostatnou středoevropskou konstituenci. Ostatní konstituence s převahou zemí EU hledaly řešení ve zvýšené rotaci na postu výkonného ředitele mezi vyspělými zeměmi EU a zeměmi EU s nově vznikající tržní ekonomikou. K zásadním změnám však nedošlo.

Pro výpočet hlasovacího podílu EU jako celku vycházíme opět z podílů samostatně jmenovaných výkonných ředitelů Německa, Francie a Velké Británie a k tomu přičítáme podíl konstituencí, kde může EU prezentovat ve Výkonné radě své pozice, aniž by je musela přizpůsobovat nečlenským zemím EU. Jde o nizozemsko-belgickou, italskou a severskou konstituenci a nově zařazujeme středoevropskou konstituenci, která zahrnuje sice silné Turecko, ale ještě v roce 2015 k významným názorovým rozdílům nedocházelo.

Nezapočítáváme mexicko-venezuelsko-španělskou konstituenci se Španělskem, kanadskou konstituenci s Irskem ani švýcarskou konstituenci s Polskem. Současně se snížil hlasovací podíl EU o nečlenskou zemi EU Kazachstán (dříve belgická konstituence), jež přešla do švýcarské konstituence, kterou nezapočítáváme.

Shrnutí výsledků za Evropskou unii

Z výsledků analýzy vyplývá, že v roce 2010 měla EU hlasovací podíl 31,70 %. Tabulka výkonné rady MMF v roce 2010 s propočty hlasovací síly jsou uvedeny v příloze č. 2. V roce 2015 pak hlasovací podíl EU činil 31,50 %. Tabulka Výkonné rady v roce 2015 s propočty hlasovací síly je uvedena v příloze č. 3.

V níže uvedené tabulce srovnáváme agregovanou velikost hlasovací síly a podílu EU ve zmíněných obdobích.

Tabulka č. 3
Hlasovací síla a hlasovací podíl EU v letech 2010, 2015, 2025

	Hlasovací podíl	Hlasovací síla		
		při 50 %	při 70 %	při 85 %
V roce 2010 EU (bez Irska, Španělska a Polska)	31,70	30,18	33,74	34,08
V roce 2015 EU (bez Irska, Španělska a Polska)	31,50	30,50	33,45	33,51
V roce 2025 EU (bez nečlen- ských států EU)	29,55	29,18	29,99	28,85

Zdroj: Autor.

Při porovnání vývoje hlasovací síly EU vidíme, že v roce 2025 měly státy EU relativně nejslabší hlasovací sílu, a při hlasovacím kvoru 85 % dokonce tato hlasovací síla poklesla pod jejich hlasovací podíl. To způsobil především výrazný pokles hlasovací síly nově utvořené jednotné konstituce eurozóny.

I když při konsolidaci zastoupení eurozóny odešlo patnáct nečlenských států EU z konstituce vedených výkonnými řediteli EU (jejichž hlasovací podíly byly v roce 2010 a 2015 součástí hlasovacího podílu EU), tento odchod výrazněji nepoznamenal výši hlasovacího podílu EU, protože současně došlo k jeho navýšení o hlasovací podíly Polska, Španělska a Irska (které se v letech 2010 a 2015 nezapočítávaly). Agregovaný hlasovací podíl příchozích tří zemí byl oproti zmíněným patnácti nečlenským zemím EU vyšší o 0,13 %.

Do výše hlasovacího podílu EU v roce 2025 se promítlo nerovnoměrné zdvojnásobení členských kvót v MMF.

Stanovení maximálního limitu pro hlasovací podíly jednotlivých výkonných ředitelů v MMF

V Mezinárodním měnovém fondu nemůže mít každý výkonný ředitel (každá konstituce) libovolně velký agregovaný hlasovací podíl. O jeho velikosti rozhoduje Výkonná rada. Proto stanovení maximálního hlasovacího podílu ovlivní nutně i velikost konstituce eurozóny.

Předpoklady analýzy

Možností, jak k této otázce přistoupit, je několik. Můžeme přijmout stávající limity v době před reformou správy MMF v roce 2010. Pro volené výkonné ředitele byl odsouhlasen maximální limit 9 %. Když k těmto voleným výkonným ředitelům připočítáme i pět tehdy

jmenovaných výkonných ředitelů, těchto 9 % se transformuje na maximální limit 5,5 %. Podle fondu by limit 5,5 % mohl tvořit nižší konec možného rozsahu a 9 % by mohlo reprezentovat horní hranici pro maximální hlasovací podíl. Výsledkem by byl rozsah maximální hlasovací síly výkonného ředitele v rozmezí 5,5–9 %.

K otázce bychom mohli přistoupit též s *využitím statistiky*. Pro volenou Výkonnou radu se 24 výkonnými řediteli je průměrná hlasovací síla výkonného ředitele 4,17 % z agregovaného hlasovacího podílu. Horní limity, které jsou 1–2 standardní odchylky od průměru, by zachycovaly hlavní většinu pozorování a představovaly by tak realistický přístup. Podle MMF by to vedlo k rozsahu 6–10 %.

Fond též provádí simulace možných přeskupení ve Výkonné radě a jejich dopadu na horní limit, který je založen na různých alternativách pro konsolidaci dvou výkonných ředitelů vyspělé Evropy a různých dalších předpokladech. Většina těchto simulací naznačuje, že největší smíšené konstituce by se pohybovaly v rozsahu 5,44–8,56 %. MMF v současné době zvažuje rozsah 5,44–10 % pro *maximální horní limit hlasovacího podílu* (viz IMF 2012).

Dopady stanovených maximálních limitů na velikost konstituce eurozóny

Obecně můžeme konstatovat, že stanovení horního hlasovacího podílu směrem k nižší hranici by muselo vzít do úvahy, že velké země i nadále budou mít ve volené Výkonné radě svého jediného výkonného ředitele. Současně by to omezovalo prostor při konsolidaci. Jestliže by byl limit stanoven příliš nízko, mohl by nutit státy eurozóny přestoupit do smíšených konstituencí vedených jinými státy než státy eurozóny, čímž by se dále oslabilo zastoupení eurozóny v MMF.

Stanovení horního limitu blíže vyšší hranici by rozšířilo prostor pro restrukturalizaci Výkonné rady a umožnilo by výraznější snížení zastoupení vyspělé Evropy. Rizikem by však byla možná větší koncentrace hlasovací síly zejména při 50% hlasovacím kvoru.

Když porovnáme představy MMF o maximálním hlasovacím podílu pro jednoho voleného výkonného ředitele 5,44–10 % s velikostí jedné konstituce eurozóny ve výši 21,43 %, vidíme, že úplná konsolidace fakticky nebude možná. Některé státy by musely být mimo tuto konstituci. Když by i přesto trval tlak na vytvoření jedné konstituce eurozóny, výsledkem by byl výrazně nižší agregovaný hlasovací podíl, který by závisel především na politických dohodách a ochotě přistoupit na toto snížení (například vzdáním se určité výše kvót ve prospěch EMDEs, ústupky při revizi modelu pro výpočet kvót či následné všeobecné revizi kvót). Otázkou by tedy bylo, jak velké snížení hlasovacího podílu by v tomto případě bylo pro členské státy eurozóny přijatelné k zachování odpovídajícího vlivu při jednání v MMF.

Proto by bylo efektivnější, aby členské státy eurozóny byly v MMF zastoupeny ve více konstitucích, protože při vytvoření jedné konstituce by se členské státy eurozóny musely vzdát části svého hlasovacího podílu, aby se do limitu vešly, a přitom by tento pokles nebyl vykompenzován odpovídajícím nárůstem hlasovací síly, jak ukázala teorie koalic.

Vliv konsolidace zastoupení eurozóny na ČR

Postoj ČR k návrhu Evropské komise na vytvoření jednotné konstituce eurozóny ve Výkonné radě v MMF by měl vycházet z toho, jak se podaří vyřešit koordinaci mezi konsolidovanou eurozónou a členskými státy EU mimo eurozónu. Nemělo by docházet k situacím, že bude něco rozhodnuto v rámci konstituce eurozóny a členské státy EU mimo eurozónu to budou muset podporovat.

V případě, že se podaří vytvořit jednotné zastoupení eurozóny, by ČR měla usilovat o zachování systému koordinace pozic EU jako celku a prosazovat, aby EU mluvila na Výkonné radě navenek jednotným hlasem, nejlépe prostřednictvím předsedy EURIMF.

Co se týče případné restrukturalizace konstitucí v MMF, je nutno zdůraznit, že v roce 2012 byla utvořena středo- a východoevropská konstituce, v níž je ČR členem a jejíž

zakládající smlouva bude platit do roku 2022. Tuto smlouvu chtějí státy této konstituce dodržet, včetně řady států eurozóny. Do té doby z jejich strany nelze očekávat souhlas s jakýmkoliv změnami. ČR by měla usilovat, aby tato konstituenční dohoda, která se ukázala jako funkční a pro ČR výhodná, byla v následujícím období prodloužena.

* * *

Konsolidace vnější reprezentace EU či eurozóny v Mezinárodním měnovém fondu se realizuje na základě závazku vyspělé Evropy snížit o dva výkonné ředitele svoje zastoupení ve Výkonné radě, což bylo podmínkou, aby se významně země ze skupiny EMDEs zapojily do řešení finanční krize v roce 2008 a současně se posílila legitimita MMF.

Důležitým stimulem této konsolidace je též dokončení externí dimenze HMU. Díky posílenému rámci správy ekonomických záležitostí pro členské státy eurozóny a silné konvergenci regulace a dohledu ve finančním sektoru je eurozóna interně robustnější. Proto je snaha, aby se pokrok, jehož bylo dosaženo při vnitřní integraci eurozóny, projevil i externě. Z tohoto důvodu byl stanoven cíl vytvořit jednotnou konsolidovanou konstituci eurozóny do roku 2025. Konsolidace by měla probíhat při zachování Dohody o MMF, kde státy eurozóny zůstanou akcionáři MMF se svými podíly na hlasování.

Kvantitativní analýza ukázala, že jednotná konstituce eurozóny má sice hlasovací sílu (podle Banzhafova indexu) na úrovni svého hlasovacího podílu u kvora 50 %, její koaliční potenciál tak bude významný, ale při vyšších kvorech 70 % a 85 % tato hlasovací síla poklesne. Bude proto muset přijímat ve svých postojích kompromisy, aby se jí podařilo sehnat koaliční partnery pro hlasování.

Navíc při vytvoření jedné konstituce eurozóny by bylo nutné vzdát se části hlasovacího podílu s ohledem na maximální výši agregovaného hlasovacího podílu pro jednoho výkonného ředitele. Tato ztráta však nebude vykompenzována nárůstem hlasovací síly. Proto by bylo výhodnější mít konsolidaci eurozóny rozloženou do více konstitucí.

Postoj ČR k návrhu EK na vytvoření jednotné eurozóny v MMF by měl vycházet z toho, jak se podaří vyřešit komunikaci mezi členské státy eurozóny konsolidovanými do jedné konstituce a členské státy EU mimo eurozónu. ČR by měla usilovat o zachování současného systému koordinace EU jako celku.

ČR je členem středo- a východoevropské konstituce, která byla ustavena v roce 2012 a jejíž zakládající smlouva bude platit do roku 2022. Proto by měla usilovat, aby tato konstituenční dohoda, která se ukázala pro ČR jako funkční a výhodná, zůstala zachována, a dle možnosti usilovat i o její prodloužení.

¹ V roce 2010, v době schválení reformy správy MMF, byly do seznamu vyspělých ekonomik Evropy zařazeny následující státy: Rakousko, Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Island, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Španělsko, Švýcarsko, UK, Kypr, Řecko.

ČR, Malta, Slovensko, Slovinsko byly v roce 2010 ještě přiřazeny do skupiny EMDEs. Z tohoto důvodu může například ČR převzít pozici výkonného ředitele ve středoevropské konstituci v roce 2016–2018, ačkoliv je nyní již řazena mezi vyspělé ekonomiky. Splňuje však požadavek reformy z roku 2010, protože v té době byla ČR vedena ve skupině EMDEs.

² Seznam nově vznikajících tržnic a rozvojových ekonomik je pravidelně aktualizován ve Světovém ekonomickém výhledu MMF (IMF 2016). Podle posledního seznamu (duben 2016) patří do této skupiny 152 zemí. Mezi hlavními zeměmi jsou: Argentina, Brazílie, Bulharsko, Chile, Čína, Chorvatsko, Egypt, Maďarsko, Indie, Indonésie, Írán, Irák, Makedonie, Mexiko, Moldavsko, Pákistán, Polsko, Rumunsko, Rusko, Saúdská Arábie, Srbsko, Jižní Afrika, Thajsko, Turecko, Ukrajina, Spojené arabské emiráty.

Literatura

- Ahearn, Alan – Eichengreen, Barry (2007): External Monetary and Financial Policy: A Review and a Proposal. In: Sapir, André (ed.): *Fragmented Power: Europe and the Global Economy*. Brussels: Brugel Publication, s. 135–162.
- Banzhaf, John F. (1965): Weighted Voting Does not Work: A Mathematical Analysis. *Rutgers Law Review*, Vol. 19, No. 2, s. 317–343.

- Bird, Graham – Rowlands, Dane (2006): IMF Quotas: Constructing an International Organisation Using Inferior Building Blocks. *Review of International Organisations*, Vol. 1, No. 2, s. 153–171.
- Brandner, Peter – Grech, Harald (2009): Unifying EU Representation at the IMF – A Voting Power Analysis. Federal Ministry of Finance, Austria, Working Paper 2/2009.
- Brandner, Peter – Grech, Harald – Paterson, Iain (2009): Unifying EU Representation at the IMF – A Voting and Veto Power Analysis. 245 Economic Series, Institute for Advanced Studies, Vienna, November 2009, <<https://www.ihs.ac.at/publications/eco/es-245.pdf>>.
- Coleman, James S. (1971): Control of Collectivities and the Power of a Collectivity to Act. In: Lieberman, Bernhardt (ed.): *Social Choice*. New York: Gordon and Breach, s. 277–287.
- Deutsche Bundesbank (2010): Financing and Representation in the International Monetary Fund, Monthly Report, March 2010.
- IMF (2005): Efficiency and Legitimacy: Trade-Offs in IMF Governance, WP/05/107.
- Kenen, Peter B. (2007): Reform of the International Monetary Fund. CSR 29. Council on Foreign Regulations, May 27.
- Leech, Dennis (2002a): Voting Power in the Governance of the IMF. *Annals of Operations Research*, No. 109, s. 375–397.
- Leech, Dennis (2002b): An Empirical Comparison of the Performance of Classical Power Indices. *Political Studies*, Vol. 50, No. 1, s. 1–22.
- Leech, Dennis – Leech Robert (2005): Power Versus Weight in IMF Governance: The Possible Beneficial Implications of a United European Block Vote. In: Buira, Ariel (ed.): *Reforming the Governance of the IMF and the World Bank*. London: Anthem Press.
- Sedláček, Petr (2008): *Mezinárodní měnový fond ve 21. století*. Praha: C. H. Beck.
- Smaghi, Bini L. (2004): A Single EU Seat in the IMF? *Journal of Common Market Studies*, Vol. 42, No. 2, s. 229–248.
- Smaghi, Bini L. (2006a): Powerless Europe: Why is the Euro Area Still a Political Dwarf? *International Finance*, Vol. 9, No. 2, s. 261–279.
- Smaghi, Bini L. (2006b): IMF Governance and the Political Economy of a Consolidated European Seat. In: Truman Edwin (ed.): *Reforming the IMF in the XXIst Century*. Institute for International Economics. Special Report 19.
- Truman, Edwin M. (2006): Rearranging IMF Chairs and Shares: The Sine Qua Non of IMF Reform. In: Truman, Edwin (ed.): *Reforming the IMF in the XXIst Century*. Institute for International Economics. Special Report 19.
- Van Houteven, Leo (2002): Governance of the IMF Decision Making. Institutional Oversight, Transparency and Accountability, *IMF Pamphlet Series* 53.
- Wessel, Ramses A. (2011): The Legal Framework for the Participation of the European Union in the International Institutions. *European Integration*, Vol. 33, No. 6, s. 621–635.
- Woods, Ngaire (2005): Effective Representation and the role of Coalitions within the IMF. *Global Economic Governance Programme Working Paper*, Oxford University, 28 February.

Dokumenty

- Almunia, Joaquín (2009): Laying the Foundations of a European Foreign Economic Policy. Keynote Address to the DG ECFIN Seminar: Towards a European Foreign Economic Policy. Speech/09/175/ Brussels, April 6. 2009.
- Economic and Financial Committee (2002): European Representation in the IMF, EFC/ECFIN/65/02, Brussels.
- Economic and Financial Committee (2006a): Improving the External Representation of the EU, ECFIN/CEF/2005/REP/50325, Brussels.
- Economic and Financial Committee (2006b): External Representation of the EU and the Euro Area. ECFIN/CEF CPE/2006/REP/54423, Brussels.
- Economic and Financial Committee (2007): Coordination in the IMF, Note, Brussels, ECFIN/CEFCPE/REP/53266, Brussels.
- Economic and Financial Committee (2014): Coordination on IMF Matters. ecfin.cet.cpe/2014/167_6335, Brussels.
- Eurodad (2006): *European Coordination at the World Bank and International Monetary Fund: A Question of Harmony?* ADS Insight, Brussels, <http://www.eurodad.org/uploadedfiles/whats_new/reports/eurodad%20euif%20governance.pdf>.
- European Commission (2009): Strengthening of Euro Area Representation in the IMF. ECFIN D/1974-EN, 22 June 2009, Brussels.
- Evropská komise (2008): Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské centrální bance ze dne 7. května 2008: Deset let HMU: Úspěchy a problémy po prvních deseti letech fungování hospodářské a měnové unie, Brusel, <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52008DC0238>>.
- Evropská komise (2012): Sdělení komise: Návrh prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie: Zahájení evropské diskuse. COM(2012) 0777 final, 28. 11. 2012, Brusel, <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A52012DC0777>>.

ZASTOUPENÍ STÁTŮ EU V MMF

- Evropská komise (2015a): Návrh Rozhodnutí Rady, kterým se stanoví opatření s cílem vytvořit postupně jednotné zastoupení eurozóny v Mezinárodním měnovém fondu. COM(2015) 603 final, 21. 10. 2015, Brusel, <http://www.spcr.cz/images/EU/HMU_COM_603_1-2015-603-CS-F1-1.PDF>.
- Evropská komise (2015b): Sdělení Komise o krocích k dokončení hospodářské a měnové unie. COM(2015) 600 final, 21. 10. 2015, <Brusel, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0600>>.
- Evropská komise (2015c): Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance: Plán na vytvoření jednotnějšího vnějšího zastoupení eurozóny v mezinárodních fórech. COM(2015) 602 final, 21. 10. 2015, Brusel, <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1472310781974&uri=CELEX:52015AE5877>>.
- Evropský parlament (2011): Usnesení Evropského parlamentu o globální ekonomické správě. 25. 10. 2011, <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+PZ-TA-2011-0457+0+doc+PDF+VO//CS>>.
- IMF (2010a): Annual Report (2010): Executive Directors and Alternates. As of April 30, 2010, <<https://www.imf.org/external/pubs/ft/ar/2010/eng/pdf/eds.pdf>>.
- IMF (2010b): Quota and Governance Reform-Elements of an Agreement. October 31, 2010, <<http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2010/103110.pdf>>.
- IMF (2012): The Note of the Secretary of the Committee on the Rules for the Regular 2012 Elections of Executive Directors. EB/CREED/12/1.
- IMF (2015): Executive Directors and Voting Power. December 12 2015.
- IMF (2016): World Economic Outlook Database. April 2016, <<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2016/01/weodata/weoselagr.aspx>>.
- Smlouva o fungování EU (2012): Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie, Ústřední věstník C 326, 26/10/2012 S. 0001–0390, <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=CS>>.
- Zpráva pěti předsedů (2015): Zpráva pěti předsedů: Dokončení evropské hospodářské a měnové unie. 22. 6. 2015, <<http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/emu-report-2015/>>.

Poznámka

Děkuji za cenné připomínky a rady Daně Steinmetzové, Přemyslavu Mičkovi, Vítu Benešovi, Petru Sedláčkovi a dvěma anonymním oponentům.

Přílohy

Příloha č. 1

Rozložení členských států EU ve smíšených konstitucích MMF

2010
<p><u>Belgická konstituce</u> Belgie, Rakousko, Bělorusko, ČR, Maďarsko, Kazachstán, Lucembursko, Slovensko, Slovinsko, Turecko</p> <p><u>Nizozemská konstituce</u> Arménie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Gruzie, Izrael, Makedonie, Moldavsko, Černá Hora, Nizozemsko, Rumunsko, Ukrajina</p> <p><u>Mexicko-španělsko-venezuelská konstituce</u> Nikaragua, Kostarika, Salvador, Guatemala, Honduras, Mexiko, Španělsko, Venezuela</p> <p><u>Italská konstituce</u> Albánie, Řecko, Itálie, Malta, Portugalsko, San Marino, Východní Timor</p> <p><u>Kanadská konstituce</u> Antigua a Barbuda, Bahamy, Barbados, Belize, Kanada, Irsko, Svatý Kryštof a Nevis, Svatý Vincenc a Grenadiny, Svatá Lucie, Jamajka, Grenada, Dominika</p> <p><u>Severská konstituce</u> Dánsko, Estonsko, Finsko, Island, Litva, Lotyšsko, Norsko, Švédsko</p> <p><u>Švýcarská konstituce</u> Ázerbájdžán, Kyrgyzstán, Polsko, Srbsko, Švýcarsko, Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán</p>
2015
<p><u>Nizozemsko-belgická konstituce</u> Arménie, Belgie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Gruzie, Izrael, Lucembursko, Makedonie, Moldavsko, Černá Hora, Nizozemsko, Rumunsko, Ukrajina</p> <p><u>Mexicko-španělsko-venezuelská konstituce</u> Kolumbie, Kostarika, Salvador, Guatemala, Honduras, Mexiko, Španělsko, Venezuela</p> <p><u>Italská konstituce</u> Albánie, Řecko, Itálie, Malta, Portugalsko, San Marino</p> <p><u>Kanadská konstituce</u> Antigua a Barbuda, Bahamy, Barbados, Belize, Kanada, Irsko, Svatý Kryštof a Nevis, Svatý Vincenc a Grenadiny, Svatá Lucie, Jamajka, Grenada, Dominika</p> <p><u>Severská konstituce</u> Dánsko, Estonsko, Finsko, Island, Litva, Lotyšsko, Norsko, Švédsko</p> <p><u>Středoevropská konstituce</u> Rakousko, Bělorusko, ČR, Maďarsko, Kosovo, Slovensko, Slovinsko, Turecko</p> <p><u>Švýcarsko-polská konstituce</u> Ázerbájdžán, Kazachstán, Kyrgyzstán, Polsko, Srbsko, Švýcarsko, Tádžikistán, Turkmenistán</p>

Po plné předpokládané konsolidaci k roku 2025

Konstituce eurozóny (bez Německa a Francie)

Malta, Belgie, Estonsko, Finsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko

Konstituce zemí EU mimo eurozónu

Bulharsko, ČR, Dánsko, Chorvatsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, UK, Švédsko

Zdroj: Autor.

Příloha č. 2
Výkonná rada MMF v roce 2010

Konstituce	hlasovací podíl	50% hlasovací kvorum		70% hlasovací kvorum		85% hlasovací kvorum	
		hlasovací síla	blokační síla	hlasovací síla	blokační síla	hlasovací síla	blokační síla
USA	16,74	20,83	63,53	11,03	98,84	6,34	100,00
Japonsko	6,23	5,94	18,11	6,53	58,55	5,76	90,82
Německo	5,81	5,54	16,89	6,12	54,88	5,61	88,45
Francie	4,29	4,08	12,44	4,58	41,07	4,75	74,81
Spojené království	4,29	4,08	12,44	4,58	41,07	4,75	74,81
belgická	5,11	4,87	14,84	5,42	48,61	5,28	83,19
nizozemská	4,58	4,36	13,28	4,88	43,77	4,96	78,19
mexicko-španělská	4,90	4,67	14,23	5,21	46,71	5,16	81,35
italská	4,22	4,02	12,25	4,51	40,43	4,71	74,29
thajská	3,93	3,74	11,39	4,21	37,70	4,47	70,51
Čína	3,81	3,62	11,05	4,08	36,59	4,37	68,95
australská	3,62	3,44	10,48	3,88	34,82	4,22	66,51
kanadská	3,60	3,42	10,42	3,86	34,60	4,20	66,19
severská	3,40	3,23	9,86	3,65	32,74	4,02	63,43
Afrika I	3,34	3,17	9,67	3,59	32,15	3,97	62,55
Afrika II	3,18	3,02	9,21	3,42	30,63	3,82	60,23
Afrika III	1,66	1,57	4,80	1,80	16,10	2,14	33,69
indická	2,80	2,66	8,10	3,02	27,04	3,42	53,97
Saúdská Arábie	2,80	2,66	8,10	3,02	27,04	3,42	53,97
švýcarská	2,59	2,46	7,50	2,79	24,99	3,21	50,57
brazilská	2,61	2,48	7,55	2,81	25,22	3,23	50,89
Rusko	2,39	2,27	6,91	2,58	23,08	2,99	47,19
africko-asijská	2,26	2,14	6,53	2,44	21,87	2,85	44,94
latinskoamerická	1,84	1,75	5,32	1,99	17,80	2,35	36,97
Celkem	100	100		100		100	

Zdroj: Autor.

Příloha č. 3
Výkonná rada koncem roku 2015

Konstituce	hlasovací podíl	50% hlasovací kvorum		70% hlasovací kvorum		85% hlasovací kvorum	
		hlasovací síla	blokační síla	hlasovací síla	blokační síla	hlasovací síla	blokační síla
USA	16,74	20,73	63,06	11,15	98,79	6,39	100,00
Japonsko	6,23	5,95	18,10	6,53	57,90	5,81	90,87
Německo	5,81	5,55	16,88	6,13	54,26	5,65	88,38
Francie	4,29	4,09	12,43	4,58	40,57	4,79	74,85
Spojené království	4,29	4,09	12,43	4,58	40,57	4,79	74,85
nizozemsko-belgická	6,57	6,28	19,10	6,86	60,78	5,92	92,53
mexicko-španělská	4,90	4,67	14,21	5,21	46,15	5,19	81,18
italská	4,22	4,02	12,23	4,51	39,94	4,74	74,17
thajská	3,93	3,74	11,39	4,20	37,24	4,50	70,40
Čína	3,81	3,63	11,04	4,08	36,15	4,40	68,90
australská	3,62	3,44	10,47	3,88	34,38	4,24	66,40
kanadská	3,60	3,42	10,41	3,86	34,18	4,23	66,19
severská	3,40	3,24	9,84	3,65	32,32	4,04	63,24
Afrika I	3,34	3,18	9,66	3,58	31,74	3,99	62,49
Afrika II	3,18	3,02	9,20	3,42	30,26	3,84	60,08
Afrika III	1,66	1,58	4,79	1,80	15,90	2,12	33,20
středoevropská	2,92	2,78	8,44	3,14	27,81	3,58	56,03
indická	2,80	2,66	8,09	3,01	26,70	3,45	53,88
Saúdská Arábie	2,80	2,66	8,09	3,01	26,70	3,45	53,88
švýcarská	2,79	2,65	8,07	3,00	26,58	3,43	53,60
brazilská	2,61	2,48	7,55	2,81	24,88	3,25	50,76
Rusko	2,39	2,26	6,90	2,57	22,80	3,01	47,06
africko-asijská	2,26	2,14	6,52	2,44	21,59	2,85	44,58
latinskoamerická	1,84	1,74	5,32	1,98	17,56	2,34	36,64
Celkem	100	100		100		100	

Zdroj: Autor.